

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради інституту

від «28» 11 2019, протокол № 04

Голова Вченої ради

В.С. Лукач

«29» 11 2019

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ІНСТРУКТАЖІ, НАВЧАННЯ ТА ПЕРЕВІРКУ ЗНАНЬ
З ПИТАНЬ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ПРАЦІВНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

**У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

I. Загальні положення

1. Положення встановлює види і порядок проведення інструктажів, навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки працівників та студентів у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» від 26 червня 2013 року № 444, «Порядку затвердження програм навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки, організації та контролю їх виконання», затвердженого наказом МВС України від 11 вересня 2014 № 935.

2. Положення спрямоване на реалізацію в Ніжинському агротехнічному інституті системи безперервного навчання з питань пожежної безпеки (ПБ) з метою запобігання виникнення пожеж.

3. Працівники під час прийняття на роботу та за місцем праці повинні проходити інструктажі з питань ПБ (далі протипожежні інструктажі) відповідно до порядку, встановленого в розділі 2 Положення.

4. Організація своєчасного проведення інструктажів, навчання та перевірки знань з питань ПБ покладається на керівників факультетів, а в структурних підрозділах на керівників відповідних підрозділів.

5. Проходження інструктажів та навчання доцільно проводити з використанням сучасних навчально-технічних засобів: аудіовізуальних і комп'ютерних навчально-контролюючих систем, тренажерів тощо.

6. Допуск до роботи осіб, які не пройшли інструктажі, навчання та перевірку знань з ПБ, забороняється.

I I. Протипожежні інструктажі

2.1. За призначенням та часом проведення протипожежні інструктажі поділяють на вступний, первинний, повторний, позаплановий і цільовий.

2.2. **Вступний інструктаж** проходять усі працівники, які приймаються на постійну або тимчасову роботу, а також з особами, які прибули до інституту у відрядження і беруть участь в навчально-виховному чи виробничому процесі або виконують інші завдання.

Вступний протипожежний інструктаж проводиться одночасно з вступним інструктажем з охорони праці (ОП) начальником відділу ОП за програмою розробленою відділом ОП.

При проведенні цього інструктажу працівники ознайомлюються з основними вимогами Закону України «Про цивільний захист», з установленим

в інституті протипожежним режимом, з найбільш пожежонебезпечними ділянками, де забороняється палити, використовувати відкритий вогонь, з практичними діями у разі виникнення пожежі, з можливими причинами виникнення пожеж і вибухів та заходами щодо запобігання їм.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в наказі про прийняття працівника на роботу та в журналі реєстрації цього інструктажу.

2.3. Первинний протипожежний інструктаж працівники, студенти проходять на робочому місці перед початком роботи, до початку навчально-виховної чи виробничої діяльності, а також при переміщенні з одного цеху до іншого, на іншу посаду, спеціальність або виробничу операцію.

Первинний протипожежний інструктаж повинні проходити:

- Усі новоприйняті на постійну чи тимчасову роботу працівники.
- Особи, які прибули до інституту у відрядження і беруть участь в навчально-виховному чи виробничому процесі.
- Будівельники сторонніх організацій, які виконують в інституті будівельно-монтажні, ремонтні роботи.
- Студенти під час виробничої практики, а також перед проведенням з ними практичних занять в майстернях, лабораторіях.

Під час первинного протипожежного інструктажу керівник структурного підрозділу ознайомлює з пожежною безпекою ділянки; з правилами та інструкціями з пожежної безпеки; показують запасні виходи, оповіщувачі пожежної сигналізації, вогнегасники, засоби пожежогасіння; перевіряють практичні дії особи, яка інструктується на випадок пожежі.

2.4. Повторний протипожежний інструктаж проводять безпосередньо на робочому місці з усіма працівниками не менш як один раз на рік у термін, згідно з програмою первинного інструктажу на робочому місці.

2.5. Позаплановий протипожежний інструктаж проводиться на робочому місці при:

- прийнятті нових нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки (норми, правила, інструкції, положення) або внесення змін і доповнень до них;
- зміні технологічного процесу, застосування нового або зміни чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;
- виявленні державними інспекторами з пожежного нагляду факту незадовільного знання працівниками Правил пожежної безпеки в Україні, невмінням діяти у випадку пожежі та користуватися первинними засобами пожежогасіння.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально або з групою працівників суміжних спеціальностей. Обсяг і зміст інструктажу визначаються в кожному разі окремо, залежно від причин, що обумовили необхідність його проведення (перед виконанням працівниками поліції та іншими особами у підрозділах поліції разових (тимчасових) пожежонебезпечних (зварювальних, нагрівальних) робіт, при ліквідації аварій, наслідків стихійного лиха).

2.6. Цільовий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками перед виконанням ними разових (тимчасових) пожежонебезпечних робіт (зварювальних, нагрівальних, фарбувальних та ін.); при ліквідації стихійного лиха.

2.7. Протипожежні інструктажі, крім вступного, проводяться безпосередньо у структурних підрозділах, керівниками цих підрозділів, які пройшли навчання і перевірку з питань ПБ.

2.8. Протипожежні інструктажі завершуються перевіркою знань, про що обов'язково робиться запис у журналу реєстрації інструктажів з питань пожежної безпеки. Перевірку здійснює особа, яка проводила інструктаж.

Запис про проведення цільового протипожежного інструктажу робиться в документі (наряд-допуск), що дає дозвіл на виконання робіт, відповідно до нормативно-правових актів та нормативно-технічних актів у сфері пожежної безпеки.

III. Спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум) працівників, задіяних на роботах з підвищеною пожежною небезпекою

3.1. Попереднє спеціальне навчання проходять особи, яких приймають на роботу з підвищеною пожежною небезпекою:

- електрозварювальники;
- електрики, які залучені до робіт з електроустановками або іншим аналогічним обладнанням, що перебуває під напругою;
- співробітники, робоче місце яких розташоване у будівлях (цехах) протипожежної небезпеки типу А, Б, В;
- працівники, котрі управляють або обслуговують машини чи обладнання, в якому задіяні горючі, легкозаймисті речовини чи матеріали;
- працівники складів, на яких зберігаються небезпечні речовини, рідини або устаткування;
- інші категорії робітників, праця яких вимагає поглиблених знань в сфері дотримання протипожежних вимог.

3.2. Метою проведення пожежно-технічного мінімуму (ПТМ) щороку є підвищення загальних протипожежних знань працюючих, навчання їх правилам ПБ з урахуванням пожежонебезпечних особливостей в інституті, більш глибоке ознайомлення з протипожежними заходами та діями в разі виникнення пожежі; напрацювання навичок використання наявних засобів пожежогасіння.

3.3. Спеціальне навчання (ПТМ) обсягом 10 годин проводиться за програмою, затвердженою директором інституту і узгодженою з державною службою надзвичайних ситуацій.

3.4. Заняття, як правило, здійснюються груповим методом з урахуванням фаху працівників.

3.5. Після закінчення навчання перевіряються знання, результати заліків оформлюються протоколом.

Для прийняття заліків за наказом директора створюється комісія, яку очолює заступник директора. Особи, які успішно пройшли перевірку знань наказом комісії з перевірки знань видається посвідчення про проходження спеціального навчання з пожежної безпеки встановленої форми.

3.6. Звільнення від проходження спеціального навчання з ПТМ може надатися особам, які за попереднім місцем роботи вже проходили таке навчання відповідно до спеціальності або виду роботи, на яку їх приймають, а також мають відповідне посвідчення. При цьому термін останньої перевірки їх знань не повинен перевищувати один рік.

3.7. Перелік питань для перевірки знань ПТМ розробляється комісією та затверджується директором.

3.8. Результати перевірки оформляються протоколом. У разі незадовільного результату працівники повинні пройти повторне навчання з ПТМ із складанням заліків протягом одного місяця. Відмітки про перевірку вносяться до посвідчення про проходження спеціального навчання (ПТМ).

IV Навчання посадових осіб (керівників та провідних фахівців)

4.1. До програм навчання посадових осіб з питань ПБ належать такі:

1) Програма навчання з питань пожежної безпеки посадових осіб, до обов'язків яких належать забезпечення виконання заходів пожежної безпеки.
Тривалість- 16 години.

2) Програма навчання з питань пожежної безпеки посадових осіб, до обов'язків яких належать безпосереднє виконання заходів пожежної безпеки.
Тривалість- 24 години.

4.2. Директор, заступники, посадові особи, на яких покладено відповідальність щодо забезпечення виконання заходів з ПБ, фахівці, які є членами відповідної постійно діючої комісії з перевірки знань в інституті, спеціалісти з охорони праці і пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності проходять навчання з питань ПБ на територіальних курсах, у навчально-методичних центрах з охорони праці, цивільного захисту, безпеки життєдіяльності або в інших установах, що мають затверджені програми навчання з питань ПБ відповідно до «Програми навчання з питань пожежної безпеки посадових осіб, до обов'язків яких належать забезпечення виконання заходів пожежної безпеки» обсягом 16 години, один раз на три роки. За результатами перевірки знань видається посвідчення.

4.3. Посадові особи (завідувачі кафедр, завідувачі лабораторій, комендант навчальних корпусів, провідний фахівець з адміністративно-господарських питань гуртожитків, майстри виробничого навчання, відповідальні за ведення документації з ПБ у структурних підрозділах) проходять навчання і перевірку знань відповідно до «Програми навчання з питань пожежної безпеки посадових осіб, до обов'язків яких належать безпосереднє виконання заходів пожежної безпеки» обсягом 24 години, один раз на три роки. За результатами перевірки знань видається посвідчення.

4.4. Решта фахівців інституту проходять навчання та перевірку знань з ПБ безпосередньо у своїх структурних підрозділах за місцем роботи. В даному випадку видача посвідчень не обов'язкова, а достатньо лише оформити протокол перевірки знань.

Організаційне забезпечення роботи комісії з перевірки знань покладається на

Термін зберігання протоколів- не менше 5 років.

Лист-погодження

до Положення про інструктажі, навчання та перевірку знань
з питань пожежної безпеки працівників та студентів

у Відокремленому підрозділі Національного університету
біоресурсів і природокористування України
„Ніжинський агротехнічний інститут”

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

І.О. Демчук

Заступник директора
з навчально-науково-виробничих
питань та інноваційно-
господарської діяльності

А.В. Івановський

Головний бухгалтер

В.В. Бережняк

Провідний юристконсульт

М.О. Подлуцький

Голова профкому співробітників

А.А. Заверткін